Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

2026. szeptember 12., szombat

LXXVIII. évfolyam
205. (22365.) sz.

Ára: 4[00] lej
(előfizetőknek 3[00] lej)

KÖZÉLETI NAPILAP

Neves fellépőkkel ünnepelnek

Húszéves a hőlégballon-fesztivál

Idén húsz hőlégballonos csapat jelenlétét és felemelkedését tervezik

Fotó: Gligor Róbert László (archív)

Jubileumi rendezvény lesz az idei hőlégballon-fesztivál, amelyet a legtöbben Vármezőhöz kapcsolnak, bár az utolsó két alkalommal már Nyárádköszvényesen szervezték. A közösségi médiában már látni-hallani lehet a szeptember 25–27. közötti eseményről, de a legfontosabb kérdésre még nem hangzott el válasz.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje

idejében megújítani előfizetését!
Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, **olcsóbban,** mint ha megvásárolná!

Emlékfaültetés Bolyai Farkas születésének 250. évfordulóján

Október 4-én, vasárnap 10 órakor pónyikalma-csemetét ültetnek a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceummal közösen.

2.

Marosvásárhely felkerült Európa szecessziós térképére

A szecesszió kiemelkedő szerepet játszott a helyi és nemzeti identitás megformálásában.

7.

Szolgáltatásaink:
- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

OPTICA OPTOFARM

Marosvásárhely:
- Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:
- Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:
- Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

„Nem kockáztathatjuk, hogy az AUR kormányozza az országot"

Antal Árpád sepsiszentgyörgyi polgármester és az RMDSZ stratégiai igazgatója csütörtökön kijelentette, Románia nem engedheti meg, hogy a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) kormányra kerüljön, mivel szerinte az alakulat nem rendelkezik valós megoldásokkal az ország számára.

Sajtótájékoztatóján Antal rámutatott: ha az AUR kormányozna, nagyon rövid időn belül ráébrednénk, hogy amellett, hogy nem képesek irányítani, nincs valódi megoldásuk az ország számára, az általuk hozott döntéseket később nehéz lenne korrigálni, és Románia uniós támogatásokat is elveszítene. „Uniós források nélkül pedig ez az ország csődbe menne. Tehát nem engedhetjük meg magunknak, hogy kockáztassunk, hogy az AUR kormányra kerüljön és Románia uniós támogatások nélkül maradjon. Ez az ország uniós forrásokból fejlődött és működik, és ezek nélkül nem működhetne" – hangsúlyozta az RMDSZ stratégiai igazgatója.

Antal ugyanakkor azokat az állításokat is vitatta, melyek szerint az AUR nem magyarellenes párt. „Nem mondhatjuk azt, hogy az AUR nem magyarellenes, amíg George Simion és Dan Tanasă vezetik a pártot, és törvényhozói törvényjavaslatokat nyújtanak be a magyar közösség ellen a parlamentben. Az sem igaz, hogy az AUR rendszerellenes párt. Az AUR a rendszer része, az is volt, a rendszer hozta létre" – mondta Antal. Az RMDSZ politikusa szerint számtalan példa alátámaszthatja azt az állítást, miszerint az AUR magyarellenes párt, példaként pedig a parlamentbe jutáshoz szükséges választási küszöb módosítására irányuló törvényjavaslatot hozta fel. *(Agerpres)*

naptár

SZEPTEMBER

12 SZOMBAT

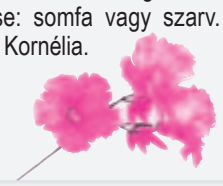
6:56 8:21
19:41 19:55
A nappal hossza: **12** óra **45** perc

Ma **MÁRIA, IRMA**
holnap **KORNÉL** napja

Az év **255.** napja, hátravan **110** nap

Isten éltesse!

KORNÉL: latin eredetű férfinév, a Cornelius nemzetségnévből. Jelentése: somfa vagy szarv. Női párja: Kornélia.

IDŐJÁRÁS

Záporok, zivatarok

Hőmérséklet:
max.: .... **21 °C**
min.: .... **10 °C**

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: **2026. szeptember 11.**

1 €	5,2557 lej
1 $	4,5316 lej
100 Ft	1,4426 lej
1 g arany	632,8895 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 65-ös iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Húszéves a hőlégballon-fesztivál

(Folytatás az 1. oldalról)

Nehezen indult az idei fesztivál szervezése, de mivel ez mindannyiunk életében különleges év, szeretnénk egy olyan eseményt szervezni, amely emlékezetes lesz mind a ballonosok, mind a közönség számára – árulta el bevezetőként a Népújságnak *Lőrincz Miklós* főszervező. A baráti kör ötleteit csokorba gyűjtötték, és ezeket rendre meg is valósítják. Így idén nem akármilyen együttesek fognak koncertezni, és ha a plakátokra nézünk, inkább zenei fesztiválnak gondolnánk az eseményt. Mivel a közönség magyar és román nyelvű, mindkét tábornak a saját anyanyelvén megszólaló koncerttel szeretnénk kedveskedni, bár a fellépőket a legutolsó pillanatokban sikerült szerződtetni a nem mindennapi parádéra – tette hozzá. Így az idei fesztiválon fellép népszerű slágereivel Zoltán Erika, a TNT és Jakab Csaba a magyar oldalon, míg a román közönség a Holograf és Pepe színpadra lépésének örülhet majd.

Ami a kínálatot illeti, nem adják alább a tavalyinál, így lesznek gyermeksarkok tevékenységekkel és bábszínházzal, lesznek étkezőterületek, bemutatkozó és kézművesvásár, de vidámpark is, ám természetesen a hétvége látványossága mégiscsak a hőlégballonozás lesz.

Ami a ballonosok jelenlétét illeti, a főszervező elmondta: pontosan húsz csapatot szeretnének vendégül látni: a legtöbben Magyarországról jelentkeztek eddig, mellettük lesznek romániaiak is, de nem maradnak el a moldáviai, cseh, osztrák csapatok sem, és egy szerbiai csoport is jelen lesz.

A programot nagyjából véglegesítették, és hamarosan nyilvánossá is teszik, de addig is elmondták: pénteken délután felszállnak a léggömbök, utána DJ Bero közreműködésével tartanak egy retró bulit, szombaton kora délután bábszínházi előadások lesznek mindkét nyelvű gyerekközönségnek, délután 17–18 óra között ismét felszállnak a ballonok, utána koncertek következnek 20–21 óráig, s egy kis levezető zenét követően 22 óra után tarkarodót fújnak, mivel hideg éjszakák várhatók. Vasárnap szinte ugyanez lesz a kínálat, csak a színpadra lépő koncertezők fognak változni.

Mivel az eddigi híradásokból nem derül ki, és már egyre többen tudni szeretnék, arra kértük Lőrincz Miklóst, árulja el végre a rendezvény helyszínét. A válasz nem volt teljes: egyelőre csak annyit tudott elmondani, hogy mindenképp Nyárádremete községben marad a rendezvény, a szóbeszéd ellenére nem költözik el, de arról, hogy mi lenne a legmegfelelőbb adottságokkal rendelkező helyszín, csak a következő héten döntenek, egyelőre több lehetőséget is elemeznek. A szombat és vasárnap reggelre tervezett légballonos felszállás helyszíne azonban nem változik, ha a légköri körülmények kedvezőek, akkor a hagyományoknak megfelelően Vármezőből emelkednek a magasba a csapatok, a délutáni felszállások viszont a hamarosan leszögezendő helyszínen történnek mindenképpen, a nagyközönség jelenlétében.

„Aki fát ültet, bízik a jövőben!”

Emlékfaültetés Bolyai Farkas születésének 250. évfordulóján

Bolyai Farkas születésének 250. évfordulójára kecskeméti civil kezdeményezésre *Soli Deo Gloria* címmel emlékalbumot jelentetnek meg önkéntes felajánlásokból. A megemlékezés részeként, az album kiadása mellett a kezdeményezők október 4-én, vasárnap 10 órakor pónyikalma-csemetét ültetnek a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceummal közösen az oktatási intézmény udvarán. A csemetefa eredeti hajtásai a Bolyai-sír melletti fáról származnak, és Kecskeméten nevelkedtek. A rendezvény nyitott, a szervezők bárkit szívesen látnak.

Vajda György

Ugyanaznap 15 órakor, a könyv egyik szerzőjének, Szabó Andrásnak az emlékére a mezőbándi református gyülekezettel a községben is elültetnek egy emlékfát.

A marosvásárhelyi emlékfaültetésre a szervezők meghívták a Bolyaihoz különösen kötődő települések – Marosvásárhely, Bólya, Nagyenyed, Domáld, Marosvécs, Kolozsvár, valamint Mezőbánd – képviselőit.

Az emlékfaültetés kezdeményezői: Kerényi György, a Kecskemét–Marosvásárhely Baráti Kör elnöke és dr. Szilágyi Attila okl. erdő- és növényvédelmi szakmérnök.

A Bolyaiak ősi fészke Bolyán Fotó: Vajda György (archív)

Bolyai Farkas és a pónyikalmafa

Az emlékfa ültetést felkarolta a Bolyai Farkas Elméleti Líceum vezetősége is, valamint a Kecskeméti Csodakertész Barna csemetekert dolgozói.

Bolyai Farkas 1856-ban hunyt el. Halála előtt megírt gyászbeszédében (végrendeletében) így fogalmazott: „Meghagyás… se pap… sem egyéb ceremónia, még harang se legyen: az oskola csengettyűje szólhatna, … Kéretnek a Keresztények! hogy csak annyi jöjjön, a hány szükséges, … Emlék se legyen: hanem ha valaki egy pojnik almafát ültet a ház /megj.: sírhant/ eleibe, a gyümölcsét szedőktől, vagy róla oltóktól, vegye köszönetét”. Bolyai végakarata teljesült. 1857 tavaszán egy pónyikalmafát is ültettek a sír mellé. 30 éven át ez az almafa „őrizte” Bolyai Farkas sírhelyét. Bolyai Farkas fiát, Jánost, a szintén világhírű tudóst 1860-ban jeltelen sírba temették, majd 1894-ben – felkutatva az eltemetésének helyét –, a Magyar Mathematikai Physikai Társaság sírkövet emelt. A Bolyaiak földi maradványainak exhumálására 1911. június 7-én került sor. Bolyai János sírját kihantolták, és földi maradványát Bolyai Farkas sírja mellé helyezték el. A Bolyai Farkas sírja mellé ültetett pónyikalmafa 100 évig élt, majd kiszáradt. Ennek pótlására új pónyikalmacsemetét ültettek a sír mellé, amely ma is őrzi a Bolyaiak örök álmát. Oláh Anna, a Bolyai Pedagógiai Alapítvány alapítójának javaslatára 2006. november 1-jén az almafát védetté nyilvánították.

A pónyikalmáról Nagy Ferenc tordai tanár írt részletesen a Girókuti P. Ferenc által szerkesztett *Magyarország gyümölcsészete rajzokban* (1862–1863) című művében. Nagy Ferenc a pónyikot, az erdélyi gyümölcsök egyik legnemesebbjeként, az erdélyi almák királyaként említi. Származási helyének az erdélyi Hegyalját (Alsó-Fehér vármegye) tekinti. Feljegyzése szerint a Csáklyakő és Kecskekő környéki falvakból (állítólag Borosbocsárdról) került Nagyenyedre, ahol új házára talált, és itt kiválóan termett. Bolyai Farkas is nagy kedvelője volt ennek a fának, ezért domáldi birtokán gyümölcsfaiskolát létesített, ahol a termesztésébe kezdett. (Ide szőlőket is telepített, néhány év alatt vadregényes lugast emelt a domb tetején). A Bolyaiak közös sírjánál lévő pónyikalmafáról dr. Barna Tamás kecskeméti erdőmérnök oltóvesszőket, szaporítóágat gyűjtött, és ezek felhasználásával fiával, Barna Péter kertészmérnökkel facsemetéket nevelt. A most elültetésre kerülő facsemeték a kecskeméti Csodakertész Barna Faiskolából származnak, gyakorlatilag hazaköltöznek Marosvásárhelyre, Bólyára, Nagyenyedre, Domáldra, Marosvécsre, Kolozsvárra, valamint Mezőbándra.

A Bolyaiak sírját őrző pónyikalmafa Fotó: Nagy Tibor

Bolyai Farkas „nagysága”

Bolyai Farkasról Kürschák József matematikus 1925-ben, a Magyar Tudományos Akadémia megalapításának centenáriumi ünnepségén így szólt: „Ha a magyar matematikus visszanéz arra az évszázadra, mely a Magyar Tudományos Akadémiának alapításától napjainkig eltelt, akkor annak elején, mint ragyogó kettős csillag, lobog fel neki Bolyai Farkasnak és fiának képe”. Dr. Szénássy Barna így ír Bolyai Farkasról: „…a matematikának nagy egyénisége, maradandót alkotott az aritmetika, a geometria, a halmazelmélet, a végtelen sorok konvergenciája területén, műszaki szempontból figyelemre méltók kályhái, foglalkozott zeneelmélettel, s írt színműveket is”. Barátját, Carl Friedrich Gausst, „aki lutheránus volt, szilárdan hitt a földi életet követő túlvilági létben és a dolgok végső irányítójában, az örök igazságos, mindentudó, mindenható Istenben”, a matematikusok fejedelme címmel illették. A két fiatal diák, a göttingeni tanulóévek alatt egy életre szóló, örök barátságot kötött. Ők rokonlelkek voltak.

Bolyai Farkas így nyilatkozott magáról: „én a magam módján imádkozom, csillapítom a szenvedély dühét, derűs tiszta szívem mélyére pillantok, ismerkedem az erény elérhetetlen, elbűvölően vonzó ideáljával, és kéjesen, tüzes lélekkel csodálom és szent borzadállyal igyekszem cselekedeteimben hozzá közelíteni, vagy elmerülök a nagy organikus szerkezet, a világ magasztos nagy lelkébe, melynek én trimilliomod rostja vagyok, alázattal leborulok felségessége előtt, és szégyenkezem legparányibb diszharmonikus gondolatomon is”. (Kolozsvár, 1803. február 27., *Bolyai Farkas Gauss-hoz*).

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ: Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES: Benedek István
LAPSZERKESZTŐ: Vajda György

MUNKATÁRSAK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Gligor Róbert László, Kaáli Nagy Botond, Mezey Sarolta, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Sófalvi Szidónia, Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Mátyus Beáta. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília. • Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujsag.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujsag.ro **E-mail:** nepujsag@e-nepujsag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

6423578000076
ISSN 1220–3475 (print);
ISSN 1584–3238 (online)

A NÉPÚJSÁG HETI KULTURÁLIS MELLÉKLETE

Múzsa

1743. szám

SZERKESZTETTE: **NAGY MIKLÓS KUND**

Mint a mesében

Olyan gyakorisággal érik egymást a marosvásárhelyi fotós események, hogy az időszakos média nem győzi tükrözni mindahányat. Mire részletesen méltatnánk az itt-ott megrendezett kiállításokat, már be is zárultak, újabb tárlatanyag váltja fel őket a galériákban. Valahogy úgy történik ez, mint a mesében. Levágod a sárkány egyik fejét, és azon nyomban hét másik nő a helyére. A hasonlat persze sántít, ez esetben nincs szó se sárkányról, se fejszegő műveletről, a fotográfiai rendezvények sűrűsége viszont megnehezíti a méltatók dolgát. A Magyar Újságírók Romániai Egyesülete kilencedik alkalommal kiírt Brassai sajtófotó-pályázatával is ilyenformán jártunk. A 19 pályázó 485 képéből a zsűri kiválasztotta a díjazásra érdemeseket, majd ezeket vándorkiállításokon kezdték népszerűsíteni. Marosvásárhelyen a Bernády Házban nyílt meg 2026. augusztus 28-án a valóban rangos, elismerést érdemlő, látványos kiállítás. Hírértékét kifuttatták, a jelek szerint viszont az az egy-két elemző, aki ilyesmivel foglalkozik a sajtóban, elmélyülni a látottakba már nem tudott. Szeptember 10-től már egy másik fotótárlat látható ugyanott. A nagykárolyi Bikfalvi Zsolt *Hepehupás vén Szilágyban* című képeivel vállalkozott egyéni megmérettetésre. Ő mellesleg a MÚRE-pályázat Portréfotó díjának egyik nyertese.

E jegyzet címadója viszont a Brassai-fődíj nyertese, a Marosvásárhelyről hosszú ideje Mosonmagyaróvárra áttelepült Kerekes István, aki a *Mint a mesében* című felvételéért, valamint a *Lóvásár* című sorozatáért kapta az elismerést. Ebben is van valami meseszerűség. Egymás után dönti a rekordokat, fotós vonalon a legek embere lett. Harmadszorra is kiérdemelte a Nemzetközi Fotóművész-szövetség (FIAP) Legjobbak Legjobbja (Best of the Best) elismerését. Ehhez tavaly 89, FIAP által patronált fotóversenyt nyert meg, és így ő lett a világ legeredményesebb fotóművésze. Világrekordnak számít, ha valaki, mint ő, harmadszorra nyeri el a Best of the Bestet. A kitüntetést Rio de Janeiróban vette át a közelmúltban. Kerekes István a Brassai-pályázatnak is régi résztvevője és sokszoros díjazottja. A riportfotóban is kiváló. Akik a Bernády Házban látták a képeit, erről ismételten megbizonyosodhattak. Ösztönző lehet a pályázati kiírásokra a következő években is benevező kollégáknak az ő legyőzése, túlszárnyalása. *(nk)*

A címadó díjnyertes fotó Forrás: Kerekes István honlapja

A kötött formák kihívása

Beszélgetés a 75 éves Markó Béla költővel

Nagy Miklós Kund

– Több mint fél évszázada jelent meg az első versköteted, ötven éve lettél irodalmi szerkesztő. Azóta sokszor beszélgettünk költészetről, irodalomról, később közéletről, politikáról, számos más kérdésről, interjúkban próbáltunk közösen gondolkodni. Sokat változott közben a világ. Az ilyen kerek évfordulók, amilyen a te mostani 75 éved, akarva akaratlanul eszünkbe juttatják az idő múlását. Ettől a gondolattól te sem zárkózhatsz el.

– Ezt én is csak ellensúlyozhatom valamiképpen. A tíz évvel ezelőtti korhatárnak sem örültem. De hamar rájöttem, hogy van ennek egy ellenszere: a munka. Nem azt állítom, hogy ugyanúgy írok ma is verset, ugyanúgy írok publicisztikát, vagy esszét, mint régen, mert nem akarom ismételni önmagam, de újra meg újra fel kell fedeznem a magam világát, és a költészet, az irodalom pontosan erről szól. Ha úgy értelmezzük, hogy minden vers egy kezdet, akkor ez abban is segít, hogy ne folyton az elmúláson töprengjek.

Markó Béla 2025-ben a Marosvásárhelyi Rádiónál zajlott írótalálkozón Fotó: N.M.K.

– Az utóbbi könyveidből mégis kiérződött ez az életérzés is.

– Mindannyiunkban van egyfajta törekvés a maradandóságra. Persze ugyanakkor nagy dilemma is, hogy igazunk van-e, amikor azt hisszük, az alkotás maradandóságot jelent. Amit alkotunk, tud-e minket helyettesíteni, miután már eltűnünk a világból? Ez egy általános emberi probléma, még csak nem is egy bizonyos életkorral jön. A mai korszellem is hozzájárult ahhoz, hogy bizonyos érzelmeket és gondolatokat a költők is másképp kezelnek, mint korábban, az életkortól függetlenül.

– Manapság elavult fogalom az „őszike-költészet”? Nincs már olyan téma és jelenség, ami ne illene az idősebb költő tollára?

– Nem gondolom, hogy lenne olyasmi, amivel bizonyos kor után ne lehetne foglalkozni. Legyen szó például szerelemről, vagy bármilyen érzelemről. Legfeljebb másképpen közelíti meg ugyanazokat az érzelmi kérdéseket az ember. Jó ideje rá kellett jönnöm, hogy az irodalom és ezen belül a költészet lényege az, hogy ugyanazokat a dolgokat, ugyanazokat a jelenségeket, ugyanazokat a történeteket, adottságokat, amelyekkel mindannyian rendelkezünk, az ember próbálja máshonnan megközelíteni. Többször is megfogalmaztam, hogy ez valami olyasmi, mint amikor például egy városba, egy utcába, egy házba, kertbe, bárhova máshonnan lépünk be, mint ahogy megszoktuk. Sokszor jártunk ott, jól ismerjük, és mégis rácsodálkozunk, mert máshol, egy másik bejáraton érkeztünk ugyanoda. És egy egészen más látvány mutatkozik meg nekünk. Azt gondolom, hogy 75 évesen, vagy idősebb korban is az ember ugyanazokat a történeteket, ugyanazokat az érzelmeket, vagy akár ugyanazokat az eszméket közelíti meg versben, prózában, esszében, csak máshonnan érkezik, mint addig. Mert más a tapasztalata, másképpen lát, másképpen nézi ugyanazt a valóságot. Ez az új szempont is lehet nagyon izgalmas.

– Gondolom, nem mindegy, hogy az ember tudatosan indul el azon az úton, vagy a véletlen vezeti arra. Esetleg a kellő tájékozódást mellőzve, valamilyen képzeletbeli navigációs műszerre bízza magát.

– Közhelyes mondás, hogy a jó pap holtig tanul. De a jó költőre, íróra is érvényes ez a szentencia. Egyértelmű szabály erre sincs, mindenki a maga módján tekintheti élménynek az írást. Én ma már tudatosan is úgy írok, hogy egy bizonyos témában az olvasóval

(Folytatás az 5. oldalon)

Marosvásárhelyi Szalon Zalaegerszegen

Az utóbbi időben külföldön is gyakran hallatnak magukról a marosvásárhelyi művészek. Egyéni és csoportos kiállításaik, művésztelepi jelenlétük kedvező visszhangja szerkesztőségünkbe is mindegyre eljut. A Barabás Miklós Céh Maros megyei csoportjának nyári sikeres budapesti bemutatkozása után jelenleg Zala megye székhelyén követi élénk figyelemmel a közönség a Marosvásárhelyi Szalon műkínálatát. A zalaegerszegi Városi Hangverseny- és Kiállítóteremben 2026. szeptember 4-én ünnepélyesen megnyitott, és október 31-ig látogatható tárlaton 40 művész csaknem félszáz alkotása látható. A rendezvény a két város három évtizedes testvérvárosi együttműködésének újabb megnyilatkozása. Két évvel ezelőtt a kortárs művészet zalai képviselői mutatkoztak be csoportosan a Maros Megyei Múzeumban, most a Maros megyeieken a sor. Kiállításukat Ungvári-Zrínyi Kata vizuális művész, műkritikus ajánlotta be a megnyitó résztvevőinek. Mint jelezte, a mostani válogatás anyaga három nagy csoportra osztható. A munkák egy része a társadalmi kérdésekre helyezi a fókuszt, a másik nagy tematikai egység a belső megélésekre (emlékekre, álmokra, a test lenyomataira) koncentrál, a harmadik témakör pedig a természeti élmények, tájak művészi nyelven való kifejezése. A Marosvásárhelyi Szalon több generáció alkotásaiból kínál ízelítőt, és egyszerre több művészeti területet kapcsol össze: a festészetet, a szobrászatot, a grafikát, a fotót, a konceptuális művészetet, valamint a kerámia- és textilművészetet.

Fotók a zalaegerszegi Marosvásárhelyi Szalonról Forrás: Facebook

Bizakodó megújulás Makfalván

„Az újrakezdés vakmerő reménye legyőzte itt az ostromló halált…” Nem meglepő, ha nagyenyedi emlékekkel felvértezett lelkes marosvásárhelyiként Áprily Lajos híres verssora jutott alulírott eszébe múlt vasárnap délben Makfalván. A községközpont zsúfolásig telt művelődési háza másokat is ilyen pátoszos nosztalgiázásra késztethetett, főleg azokat, akik ismerik a Nagy Pál Alkotótábor zaklatott történetét. De prózaibban megközelítve is örvendetes, hogy ilyen sokan tisztelték meg érdeklődő jelenlétükkel a XXIX. alkalommal megszervezett Nagy Pál Alkotótábor zárókiállítását. Arra lehetett következtetni, hogy több éves szünet után is komoly tényező a település életében ez a közel fél évszázada indult művészeti kezdeményezés, és ma is eleven a nyaranta megszervezett összejövetelek szellemi kisugárzása. Ennek is köszönhető, hogy ismét akadtak olyanok, akik átvegyék a szervezés stafétabotját, és újrakezdjék az alkotó táborozások sorát, amelyet hat évvel ezelőtt a világjárvány szakított meg. A helyi Wesselényi Művelődési Egylet vezetői – Tőkés Brigitta elnök és Péterfi Levente alelnök – elszántan vágtak bele a szervezésbe, és a községi polgármesteri hivatal, az önkormányzat és az egyház hathatós támogatásával, ügyszerető támogatók segítségével vált lehetővé, hogy a jelenlegi válságos körülmények ellenére is új életre keljen ez a főnix-sorsú művésztelep. Remélhető, hogy jövőre, majd azután is lesz folytatás. A záróeseményen megszólalók megfogalmazták az ezzel kapcsolatos szándékaikat. Ebbe persze sok minden beleszólhat. A résztvevők tekintetében az életkor.

Baráti csevegés a méltatások után a makfalvi kultúrházban Fotó: N.M.K.

Sz. Kovács Géza pasztellképe

Az idei táborozáson a helyhez, hagyományokhoz ragaszkodó festők, szobrászok, keramikusok, fotósok vettek részt. Közelebbről, távolabbról érkeztek, helybeli tehetségek is kapcsolódtak hozzájuk. Hiányoztak jól ismert törzsvendégek, a kényszerszünet idején többen elhunytak, vagy az egészségi állapotuk nem tette lehetővé a mostani utazást, esetleg más művésztelepeken gyűjtötték az élményeket. A 29. makfalvi táborozás korelnökei Sz. Kovács Géza segesvári festőművész és a falu szülötte, Suba László tordai szobrász, keramikus volt. A kerámia egyébként központi szerepet kapott az idei összejövetelen. A házigazdák a feledésbe ment, de nagy hagyományú makfalvi fazekasság jelenkori megújítását is célba vették. Vass Áron egykori agyagszobrász életművéről sem feledkeztek meg. Kádár-Dombi Péter életteli, humorba ágyazódott agyagszobrai, Vitos Hajnal hangulatos kerámiái, Bálint Csaba korongolt edényei, dísztárgyai mindenki figyelmét megragadták. A fő ihletőnek mégis elsősorban a Kis-Küküllő menti táj, a természeti szépségek, különlegességek, a néprajzi, építészeti látványosságok bizonyultak. Csata Jenő, Moldován Zsolt, Molnár Krisztina, Radó Endre, Csata Áron, Farkas Rozália Aranka állványokra helyezett képei ennek jegyében vonzották magukhoz az érdeklődőket. A kolozsvári Károly-Zöld Gyöngyi nem lehetett ott, de a kincses városból küldött képével bizonyította Makfalva iránti hűségét. A fiatal formatervező, Seprődi Kinga formabontó törekvéseivel, az eddigi táborozásokba újat hozó tematikájával, hangvételével tűnt ki. Hasznosan kamatoztathatták festő tehetségüket a táborban ezúttal is jelen levő tanulók, a záróeseményt dallal is színesítő Cofari Henrietta, valamint Hegyi Henrietta.

A meglepően népes közönség bizonyára azzal is magyarázható, hogy korosztályos összejövetel is hazaszólított több elszármazott makfalvit. A műtárgyak körül kialakult hangulatos, baráti csevej, otthoniak és hazatérők párbeszéde talán újabb támogatók tekintetében is bizakodóbbá teheti a szervezőket.

N.M.K.

Seprődi Kinga alkotása

Főtámogató:
RMDSZ
COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY

A kötött formák kihívása

(Folytatás a 3. oldalról)

együtt próbálom felfedezni az újdonságot. Amikor belekezdek a versbe, prózába, esszébe, az írás végét még nem tudom. A megírandó témának, ötletnek a kezdetét ismerem. Fontos számomra, hogy tudjam, honnan kell elindulnom. A kezdőképnek kell meglennie. A felfedezés az izgalmasabb számomra. Szándékom szerint az olvasóval együtt megyek végig az úton, és mérlegelem, mit kell választani, ha alternatívák vannak. Így jutunk el az írás végéig. Ez a prózában, tárcanovellában, esszében könnyebben megvalósítható, mint a versben.

– Nagyon sok verskötetben, az utóbbi években pedig prózában, publicisztikában is rendkívüli termékenységgel teszed lehetővé ezt az együttgondolkodást. Köztudott, hogy közéleti, politikusi feladatvállalásod miatt az írói pályád egy időre megszakadt. Érzel-e olyasmit, hogy a hiátus következtében a költészet, az alkotás terén olyasmit veszítettél volna el, ami pótolhatatlan?

– 1995-től 2005-ig, gyakorlatilag bő tíz évig nem írtam szépirodalmat, sem verset, sem esszét, sem egyebet. Csak politikai beszédeket, nyilatkozatokat. Amikor politikára vállalkoztam 89 végén, és aztán a 90-es évek elején, már több verseskötet volt mögöttem, meg tankönyv és verselemzéskötetem is jelent meg. Egy kitejesedőben levő irodalmi pályát szakítottam meg azzal, hogy politizálni kezdtem. Hamar kiderült, hogy semmilyen alkotást nem lehet egyfajta mellékfoglalkozásként művelni. Legalábbis én nem tudok így írni. Az a kérdés pedig, hogy mi történt volna, ha az irodalmi pályámat folytatom és nem politizálok, természetesen megválaszolhatatlan. Egy ideig a politikai pályámmal párhuzamosan próbáltam folytatni a lírát, szonetteket írtam, aztán így tértem vissza az irodalomba és hagytam fel a napi politikával. De kiderült, hogy ez mégis egy másfajta költészet, mert egy olyan tapasztalat van benne, amelyet, ha akarom, ha nem, beépítek az általam művelt irodalomba is. És azt hiszem, ez a tapasztalat vitt el a próza felé is. Az alkotói létemben megmutatkozó nyitást is ez teremtette meg. Egész fiatalon egyszer-kétszer próbálkoztam prózával, utóbb a politikai gyakorlatom ilyen vonatkozásban is szót kért. Rájöttem, nem letagadni kell, hogy volt az embernek egy másik élete, másik hivatása is, hanem ez előnyömre válhat. Olyan tapasztalat ez, amivel kevesen rendelkeznek.

– Főleg a tárcanovellákban kamatozik. Ezekben nyilvánvaló a közéletiség, egyfajta társadalmi helyzetjelentés, iróniával fűszerezve. Olyan látleletek, amelyek emlékekkel telten kívánkoznak a nyilvánosság elé. Pátoszmentesen, de nagy meggyőző erővel megfogalmazott írások.

– Bonyolult dolog az írás. Egyrészt kínlódás, amikor ott van előtted a fehér papír, aztán amikor belelendülsz, élménnyé válik. Tulajdonképpen sohasem szerettem a publicisztikus irodalmat, de mint mondtam, izgalmas kaland végig menni az olvasóval egyfajta megoldás felé. A politika nem igazán intellektuális hivatás, az én irodalmi munkáimba tudott újat hozni.

Mikor az interjú véget ért.. Fotó: N.M.K.

– A költészetedbe is. A verseid hangvételében, beszédmódjában vélem érzékelhetőnek a prózáid visszahatását.

– Igen, és azt hiszem, hogy ha van különbség aközött, amit a 90-es évek elejéig írtam, és aközött, amit a 2000-es évek elejétől írok ismét, ez pontosan a nyelvhasználat. Időnként hajlamosak vagyunk megfeledkezni arról, hogy az irodalom a nyelv, a nyelvkezelés kérdése. Én újabban nem félek attól, hogy a köznyelvet, a köznapi, mindennapi beszédet, vagy akár a publicisztikusabb szóhasználatot is bevigyem a versbe. Ehhez a próza is hozzásegített természetesen.

– Ez persze nem jelenti a nyelvi igényesség feladását. Írásművészetedben kimondva-kimondatlanul ott van a nyelv folyamatos féltése is. Nem egyszer hallottam tőled, hogy a költői metaforánál tömörebb, kifejezőbb és erőteljesebb poétikai kép és eszköz nincs is. Napjaink abszurditásai közepette hiszel a költészet erejében?

– Ha így közelítjük meg, a vers az a fölösleges műfaj, amire mindig szükség volt, és szerintem ezután is szükség lesz, és én azt gondolom, hogy a nyelv, a nyelvi kommunikáció egyik legsajátosabb, de ugyanakkor legtakarékosabb formája, pontosan azért, amit te kiemeltél, hogy egy metaforánál tömörebben elég nehéz valamit elmondani. A vers úgy is meghatározható, mint egy ősi műfaj, amelynek kezdettől fogva megvolt a funkciója. Ha a saját gyermekkoromra nézek vissza, arról is elmondhatom, hogy ott volt a vers az életünkben. Nem úgy, hogy Arany Jánost olvastunk – bár nekem a könyvét kezembe adta édesanyám –, hanem csúfolódó versikék formájában, meg alkalmi rigmusok formájában. Mára nagyon felgyorsult az életünk. Nem tudom, hogy ez jó vagy sem, de tény, hogy felgyorsultunk minden szempontból. Egy ilyen felgyorsult életben a versnek még inkább lehet funkciója. Azt látom, hogy nagyon sok fiatal ír verset. Valószínűleg régebb is így volt, kamasz fiúk, kamasz lányok többsége legalább egy-két verset papírra vetett, aztán abba is hagyta. De most nagyon sok fiatal költőről tudok én magam is, és nagyon sok tehetséges van köztük. Nem félek tehát attól, hogy a vers egy kihaló félben lévő műfaj lenne. Sőt, a kommunikációs eszközök, a kommunikáció módjának a változása kedvez a versnek.

– A digitális világ egyre inkább meghatározza, milyen formában, milyen módon nyúlnak a lírához a fiatalok, vagy kevésbé fiatalok. Te a klasszikus formák, jelesen a szonett egyik legkitartóbb és legkiválóbb művelője vagy. Mi magyarázza ezt a „talpig nehéz hűséget”?

– Én fiatalon azt hallottam, azt tapasztaltam, hogy a kötött formák eltűnőben vannak. És az az igazság, hogy Európában erre elég sok példa is van. Az angol, a francia, de még a román költészetben is, amelyet közelebbről ismerünk, háttérbe szorultak, már-már eltűnnek a kötött formák, a rím, a ritmus, ilyesmik. Tulajdonképpen a szabadvers veszi át a kötött vers helyét. De a szabadvers is csak látszólag szabad. Az lett a jelszó, hogy nem kell kötött formához ragaszkodni, nem írunk sok oldalas verseket. A költő továbbra is képekben, metaforákban szólítja meg az olvasót. Tény viszont, hogy én kihívásnak tartom a régi formák feleleventését. Nagyon sok szonettet írtam, mert valamiképpen ez életminta is nekem. Másoktól, Petrarcától, Shakespeare-től és társaiktól örökölt, adott forma, kötelezően 14 sor, megvan a kötelező strófa- és ritmusképlete, sor, hosszúság, mindenfajta olyan kötöttség, amitől tulajdonképpen meg kellene szabadulni. De mondom, ennek a szonettnek számomra az a lényege, hogy életminta. Mi általában beleszületünk adott körülményekbe, nem mi választjuk azokat a feltételeket, amelyek között élnünk adatik. Más kérdés, hogy kötelességünk megpróbálni változtatni is ezeken a feltételeken, de a világot a maga egészében nem tudjuk átgyúrni. És akkor a nagy kihívás az, hogy a készen kapott feltételek között is tudunk-e szabadon mozogni, vagyis ki tudjuk-e fejezni önmagunkat. Vagyis a forma győz-e le minket, vagy mi győzzük le a formát. Nekem ez egy ilyen kihívás. De ismétlem, függetlenül attól, hogy én éppen a vers kapcsán mondom el most ezt, szerintem mindannyiunk nagy dilemmája ez, hogy alávetjük-e magunkat annak, amit készen kaptunk, vagy próbálunk változtatni rajta, illetve azon belül mégiscsak próbálunk mi magunk maradni, és nem adjuk fel az egyéniségünket.

– Itt úgy érzem, elővehetem a didaktikus énem, és hangsúlyozhatom, eddig ugyan a költészetre koncentráltunk, de most előbukkant Markó Béla – a költő és politikus – kettőssége. Nyilván magad is tudod, hogy amikor politikai vonatkozásban, tehát politikusi, közéleti szereplőként szólalsz meg, akkor lehet, hogy a megszólalásodnak nagyobb visszhangja van, mint a versnek. Mennyire hiszel most, 75 évesen, a vers erejében?

– Amikor politikusként éltem, dolgoztam, és kommunikáltam, tömegekhez szólhattam, kampányfórumokon ezrek gyűltek össze, hogy engem és a kollégáimat meghallgassanak, a média révén tízezrekhez, akár százezrekhez jutott el, amiket mondtam, a politikát abba hagyva nekem sem volt könnyű elfogadni, hogy egy könyvbemutatómon negyvenen, ötvenen gyűlnek össze. De te is tudod, én is tudom, hogy ez már egy komoly közönség. Tehát nem minden szempontból vagyok optimista. A diktatúra idején a könyvkiadás is más volt, több ezer példányban jelentek meg a verses könyvek, nem beszélve a prózáról. Ha ma elkel párszáz példány egy verskötetből, az már siker. Tehát nem vagyok én minden szempontból optimista. De a vers erejében továbbra is hiszek.

– Érdemes. Ezt A szeretet pokla *című születésnapi köteted 75 szonettje is bizonyítja. Bármelyik oldalon ütjük fel a könyvet, a keretbe zártan is szabadon szárnyaló, halkszavú líra dallama leng körül. Úgy például, ahogy a* Mégis elhiszem *című szonett utolsó sorai is sugallják: „… én is egy metaforában élek,/ s ha múlik a test, feltámad a lélek,/ míg menny és pokol egymást élteti”. Isten éltessen sokáig töretlen alkotókedvben!*

– Köszönöm szépen.

Markó Béla

Nem a tartalom

Kívül egész, bent részekre szakad
a tenger. Úgy hittem, egyetlen mondat,
mi körbefog, és ide-oda forgat,
elenged, aztán ismét megragad.

Sok-sok jelző és persze számtalan
határozó, hogy minél pontosabban
magadra lelhess egy-egy gondolatban.
Kagylók s csigák is, állítmány, alany,

mulandó, egytől egyig. Csak a hullám
a múlhatatlan, annyi élet múltán
még mindig él, mert nem a tartalom

tart össze végül mennyet, poklot, verset,
hanem a forma. Írom a szonettet,
s már rég csak a zenéjét hallgatom.

2025. szeptember 24.

Fiatal szerzők körében a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár színpadán 2025-ben Forrás: a Vásár honlapja

Kutyanyelv (34.)

A Gondviselés becsületrendje

Bölöni Domokos

Nehezen felejtünk. Kibéddel megáldott Ráduly János – Ráduly Jánossal megáldott Kibéd, írtam egykor, és megismételtem a Népújság 2000. október 14-i számában, hiszen arról értesülhettem, hogy már nem csak a néprajzosok tudják magukénak azt az embert, aki életét szentelte egyetlen falu, a választott szülőföld néphagyományainak feltárására (Korondon született, Csókfalván nevelkedett, viszont mindvégig Kibéden élt és alkotott), folytatva és kiteljesítve két nagy küküllői elődje, Seprődi János és Ősz János munkásságát. De a székely rovásírás kutatásában is jeleskedett.

És olvashattuk versfordításait, elsősorban a román lírából. Eminescu Esthajnalcsillagát is lefordította, valamint Nichita Stănescu, Veronica Porumbacu, Ana Blandiana számtalan versét – ezek mellett írt gyermekverset és „felnőttverset”. A megyei lap Múzsa és Stipendium mellékleteiben rendszeresen közölte kisebb költeményeit és meséit. Nem kerülte el figyelmét a folyóiratok friss száma, sem az új könyvek, kiadványok: kitartó szorgalommal fogalmazott ismertetései, méltatásai, a pontos, lényegre törő recenziók rendszeresen érkeztek a szerkesztőség címére. Nem adott munkát a szerkesztőknek – nyomdakész szövegeket küldött.

Kedélyéből tellett tréfás történetek, anekdoták lejegyzésére is.

Abban az időben könyveinek száma a *Kibédi népballadák*tól (1975) a *Jóságvilágom* című verseskönyvéig (2000) még „csak huszonegy” volt. Azóta életműve kiteljesedett. Kisebb darabjait különös műgonddal szerkesztette, csoportosította, és csaknem mindjét a saját költségén jelentette meg, ízléses kivitelezésű, füzetszerű kis könyvekben.

*

Gyakran kerestem fel. Nemegyszer betegségre panaszkodott. Próbáltam mókásra venni, mondván hogy János, te mindig haldokolsz. (Ahhoz képest „a százast kísértette”…)

Nem bírt megválni sapkájától, huzatos a világ, az erős levegőn fáj a feje, szabadkozott.

Előtte az asztalon könyvek, folyóiratok, kéziratok, gyógyszer. Engem is „kezelni” próbált, valami muskotályszőlőnek titulált termék piros borát töltögette poharamba, miközben ő maga, hogy na, mégis koccinthasson, pálinkáspohárból hörpintett kényes-menyecskésen egy-egy nyelésnyi édes bolti meggylikőrt (visinátát).

Közben arról diskuráltunk, mennyire sikerült a legújabb fordítása. Ami nem más, mint Goethe János Farkas úrnak a szerzeménye, a *Vándor éji dala*. Amelyet minden jeles nyugatos átültetett, titokban az őket követők is belevágták a bicskit, szóval némileg szentségtörésnek számít ez a kései nekiveselkedés. Über allen Gipfeln is Ruh. Nekem németül nem igazán csendül, de magyarul igen, hogy Immár minden bokron csend ül.

Nem vitázunk, nem érdemes. (Némi kajánsággal konstatálom, annyira azért mégsem tud németül, hogy a Faustot is szekercézze.)

A Magyar Írószövetség tájékoztatójában ott a hír: 2000. szeptember 20-i döntése alapján a tagfelvételi bizottság, tizenkét másik jelentkezővel együtt, Ráduly Jánost is felvette tagjainak sorába.

Nem világrengető dolog, de én mindig is költőnek tartottam inkább, mint tudósnak. Dumálni is azért tud velem, mert egyrészt hagyom, hogy bármiféle teóriáját szabadon kibontakoztassa (nem szólok bele, mert szerencsémre nem értek hozzá, sapienti sat), másrészt mi ketten csak szépirodalomról tudunk igazából beszélni, akár folytatásokban is – ürmös lőre, csíki ser, székely köményes mellett, vagy kegyelmi állapotban: az abosfalvi küküllőmenti zamatát élvezve.

Többször is rangos szellemi rokonához, a bözödi temetőben szendergő Jakab úrhoz kanyarodunk, akit az erdélyi irodalom Bözödi György néven ismer, és aki akár cigarettapapirosra is feljegyezte egyik-másik szójátékát, epigrammaszerű gondolatát.

Ráduly János tud bözödigyörgyül. Például így:

„Ha már
lóvá
tettetek,
hagyjátok el,
könyörgöm,
a szemellenzőt.”

*

Nehéz elengedni a jóbarátot. A cikknek ezt a címet adtam: Még egy író.

Örömről szólt; hogy újabb erdélyi író kapott jelzést az anyaországtól.

Hiszen ideje tudomásul venni Ráduly Jánost, úgy is, mint sajátos erdélyi jelenséget. Aki életében és életművében is önazonos, hogy egy mai kifejezést használjak, bár ezt inkább az öntörvényű alkotókra mondják.

János önazonossága a tisztesség: munkában, tanításban, alkotásban egyaránt. Minden megnyilvánulása a gerincesség jegyében fogant.

Élete maga a hűség.

Kuriózum, nem az: munkái bibliográfiáját is elkészítette, ki is nyomtatta.

Aki belőle doktorál, madarat fogott.

Öregkori kitüntetésül János megkapta az elvégzett munka boldogságát.

Szíve fölött hordja a Gondviselés becsületrendjét.

Viselt azonban szenvedést, nyelt keserűséget.

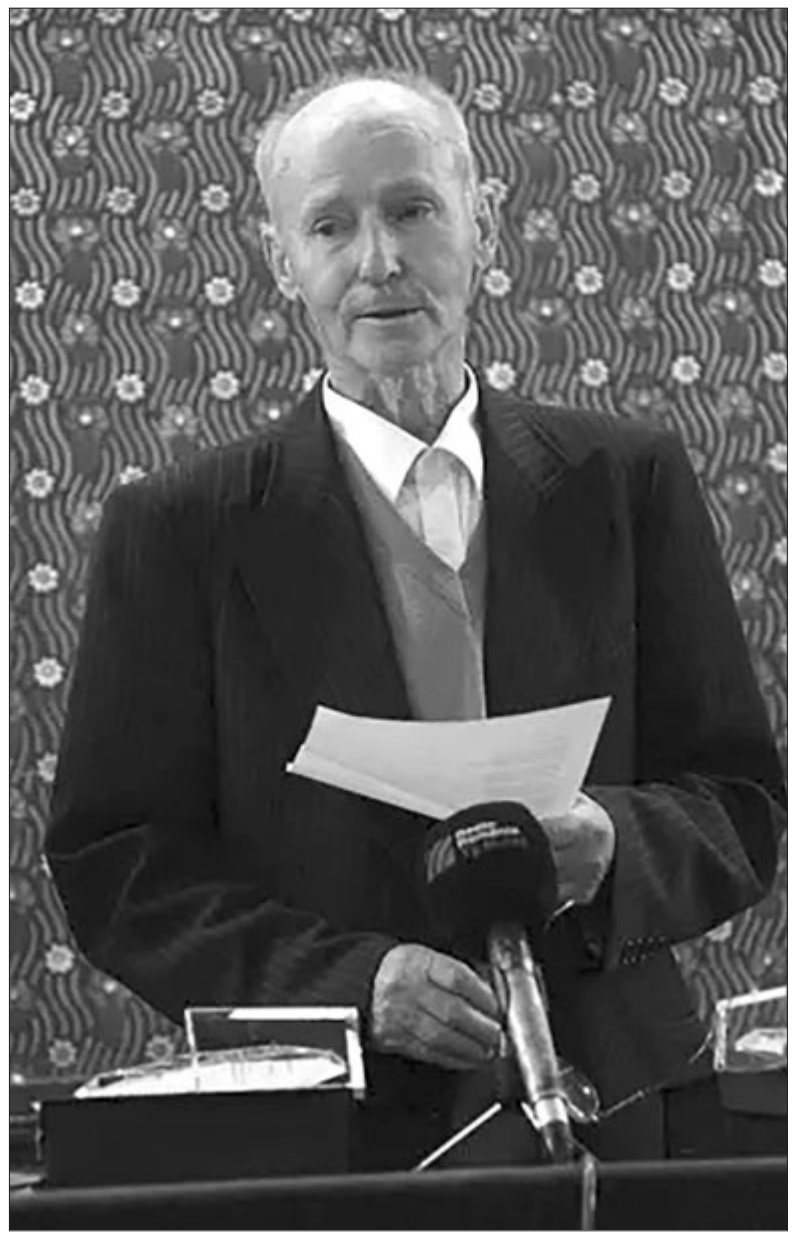
Rendszerint a magány vándorbotja várta zárt kapuja mögött.

Sírba vitte-é csalódásait?

Nem tudjuk. Van egy kis verse, a *Ki mit keres* című. Arany Jánosra gondolva írja:

A „független nyugalomra”
– míg dolgoztam –
vágyva vágytam.
A független szegénységre
– nyugdíjasként –
rátaláltam.

Nehéz téged elengedni, Ráduly János.

Ráduly János 2017-ben az Értékteremtők gáláján a Marosvásárhelyi Kultúrpalotában
Forrás: a Maros megyei EMKE honlapja

Gondolatok a Vigyázz magadra, kislányom! című regény tükrében

„Tisztítószerként lelkének a hitet kapta örökségül” (Márton Anna)

Nagy Székely Ildikó

Márton Anna 2023-ban megjelent, keresztény hitből szőtt harmadik önéletrajzi könyve[1], mozaikszerű családregénye olyan, mint egy múltba tekintő, jelenben lélegző, jövőbe mutató imádság. Legfőbb visszatérő motívuma, gondolata a lélek mélyéből feltörő háláé mindenért, ami létének értelmet adott és ad: elsősorban a családért – fiáért, unokáiért –, de az örömteli és súlyos emlékekért, a mindennapok örömvillanásaiért és keserűbb tanulságaiért is egyaránt.

Vigyázz magadra, kislányom! – hangzik el a címben az anyai intelem, ami már az első oldalakon új, tágabb értelmet nyer, a Teremtő szeretetteljes kérésévé válik. Ez az állandó isteni és krisztusi jelenlét kíséri végig az olvasót a 19., 20. és 21. század történésein úgy, hogy minden egyes történettel az Úr gondoskodó, zsákutcákból kivezető kegyelme nyerjen igazolást. A mögöttünk lévő legutóbbi évszázadok cselekményszála mindegyre a bibliai idők eseményeivel, üzeneteivel kapcsolódik össze, így régmúlt és közelmúlt egymás tükörképeiként lépnek mély igazságokra rávilágító párbeszédbe.

„Nem lesz könnyű dolga az olvasónak” – ígéri a szerző előszavában, a legelső oldalon. Valóban, idősíkok, korszakok váltják egymást 682 oldalon át, a befogadónak időnként vissza kell lapoznia, hogy tisztán lássa az összefüggéseket, de éppen ez a keresgélés, kalandozás teszi lehetővé a mű világában való teljes feloldódást, azt az olvasói élményt, amire minden irodalomkedvelő vágyik. Márton Anna írói vénával önt életet a múltba, függetlenül attól, hogy a 19. század utolsó éveiről, anyai nagyapja születése idejéről, a 20. századi háborús valóságról, szülei életszakaszokra osztott hétköznapjairól vagy saját megéléseiről – bántalmazással teli házasságában való vergődéséről, a kilátástalanságból való szabadulásáról vagy új ajándék kapcsolatáról és boldog nagymamaságáról – mesél-e.

A választékos, olvasmányos stílus önmagában is nagy erénye a műnek, de ehhez még hozzáadódik egy – talán még fontosabb – jellegzetesség: a minden körülményen túlmutató, minden fölé rendelődő emberszeretet. Márton Anna igazi jézusi tanítvány, hiszen minden sorából az előítéletmentesség, az elfogadás és az irgalom árad. Ez a kifelé áradó és bent, a lélek mélyebb rétegeiben is elraktározódó, ott is életképes szeretet ad különleges, másokat is feltöltő derűt a regénynek. Nem egy erőltetett, hamis ragyogás ez, hanem az igazi fény megmutatkozása, azé a fentről érkező világosságé, ami a könyv személyes történetei alatt a maga fizikai valóságában többször is megmutatkozik.

Istenélményei által Márton Anna nemcsak utódjainak ad életre szóló útravalót, hanem minden, égi csodákra nyitott olvasónak is. A címben megfogalmazott intés így egy régmúlt családi jelenet felvillantásából általános érvényű tanítássá válik. Üzenet a mindenkori olvasónak arról, hogy tetteivel sohasincs egyedül, az égi Tekintet látja, ismeri, és – ha nem utasítja el – meg is védelmezi mindörökre.

[1]a korábbi két kötet címe: *A mi kóberes szekerünk* és *Az árván maradt biblia*

A formák és színek forradalma

Marosvásárhely felkerült Európa szecessziós térképére

A 19. század végén és a 20. század elején kibontakozó szecesszió az egyik legizgalmasabb és leglátványosabb művészeti, valamint építészeti irányzat. Neve a latin *secedere* szóból ered, amely elszakadást, kiválást jelent, utalva arra a szándékra, hogy elszakadjanak a korábbi századok merev, történelmi stílusokat másoló hagyományaitól. A szecesszió nem csupán az építészetben, hanem az iparművészetben, a festészetben és a grafikában is új formanyelvet teremtett. Jellemzői a természetből vett organikus motívumok – mint a hullámzó indák, virágok, pillangók és kecses női alakok –, a dinamikus, íves vonalak, a gazdag színhasználat, valamint a népművészeti gyökerekhez való visszatérés.

Sófalvi Szidónia

Ez az irányzat azért rendkívül fontos és értékes számunkra, mert elsőként tűzte ki célul a művészet és a mindennapi élet teljes egységét. A szépséget beemelte a hétköznapokba, így a művészi kidolgozottság nemcsak a paloták homlokzatán, hanem a kilincseken, a korlátokon, a bútorokon és a színezett üvegablakokon is megjelent. Ezen felül a szecesszió kiemelkedő szerepet játszott a helyi és nemzeti identitás megformálásában. A magyaros szecesszió – amelynek Marosvásárhely az egyik legfontosabb fellegvára – a népi hímzések, kerámiák és motívumkincsek formavilágát emelte magas építészeti szintre. A jó állapotban megőrzött szecessziós épületállomány egyedülálló, összetéveszthetetlen arculatot kölcsönöz egy városnak, ami a helyi közösség büszkesége mellett a nemzetközi kulturális turizmus számára is kiemelkedő vonzerőt jelent.

Marosvásárhely most újabb mérföldkőhöz érkezett építészeti örökségének nemzetközi elismertetése terén, ugyanis a város csatlakozott két jelentős európai szecessziós kezdeményezéshez, a Réseau Art Nouveau Networkhöz (RANN) és az Art Nouveau European Route-hoz. A csatlakozás a Visit Maros Egyesület, Marosvásárhely Polgármesteri Hivatala és a Maros Megyei Múzeum szoros együttműködésével valósult meg, azzal a céllal, hogy a város szecessziós örökségét egységesen mutassák be, és az építészeti értékeket a kulturális turizmus fontos erőforrásává formálják. A RANN olyan nemzetközi hálózat, amely lehetőséget teremt a szecessziós városok közötti szakmai tapasztalatcserére, kutatásra és közös projektek megvalósítására, míg az Art Nouveau European Route az Európa Tanács által elismert kulturális útvonal részeként kapcsolja össze a jelentős szecessziós értékekkel rendelkező európai úti célokat. Ahogy a Visit Maros Egyesület közleményében kiemelték: „A csatlakozással Marosvásárhely olyan európai városok közösségének tagjává vált, amelyek szecessziós építészeti értékeiket nem elszigetelt örökségként, hanem egy közös európai történelem és kulturális identitás részeként mutatják be és népszerűsítik”.

A lépés jelentőségét adja, hogy Marosvásárhely történelmi belvárosában több mint 150 olyan épület található, amelyen megtalálhatók a szecesszió stílusjegyei. Szántó Lóránt tájékoztatása szerint a csatlakozásnak már most kézzelfogható eredményei vannak a helyiek és az idelátogató turisták számára, hangsúlyozva: „Elkészült egy kétrészes szecessziós sétakiadvány, amely 30 kiemelt épületet mutat be térképpel, nyitvatartási adatokkal és részletes háttértörténettel – ez már most elérhető, és folyamatosan bővítjük digitálisan is”. Emellett a város önálló profillal, fotógalériával és angol nyelvű leírással jelent meg mindkét nemzetközi hálózat honlapján, ami azonnal növeli a várossal kapcsolatos nemzetközi láthatóságot.

Az első kijelölt sétaútvonal olyan ikonikus építményeket foglal magában, mint a Kultúrpalota, a Városháza, a Nyugdíjpalota, a Jakab-ház, a Székelyföldi Kereskedelmi és Iparkamara épülete, a Radó-, Csiszár- és Csonka-villák, az Agrár Takarékpénztár, a Hirschmann-ház, a Royal Szálloda, a Feigenbaum-ház, a Református Kollégium, a Széchenyi Kereskedelmi Iskola és a közüzemi lakóépületek. Ezeket a jövőben egy második, újabb 15 épületet tartalmazó felfedező útvonal is követi majd.

Bár a nemzetközi tagság önmagában nem jelent automatikus pénzbeli támogatást, jelentősen növeli a város esélyeit az uniós kulturális és örökségvédelmi pályázatokon. A tagság kapumegnyitó jellegű: bekapcsolja Marosvásárhelyt az európai szecessziós városok szakmai és projekthálózatába, ahol a szakemberek már részt vesznek az Art Nouveau as a New EUtopia elnevezésű európai projektmegbeszéléseken is, megalapozva a jövőbeli közös uniós pályázati konzorciumokat. Ez a nemzetközi háttér és a szakmai hálózat elismerése különösen fontos a város épületállományának megóvásában, hiszen a helyzet jelenleg meglehetősen vegyes. Míg a főbb középületek, mint a Kultúrpalota vagy a Városháza, példamutatóan fel vannak újítva, számos magántulajdonban lévő lakóépület esetében még látható a málló vakolat és az elhanyagolt homlokzat. A jelenleg is zajló pontos épületenkénti állapotfelmérés és az európai hálózati tagság hosszabb távon hozzájárulhat egy tudatos örökségvédelmi stratégia kidolgozásához és az elhanyagolt épületek megmentéséhez.

Forrás: Visit Maros

Nemzetközi karmesterverseny Marosvásárhelyen

Szeptember 21–25. között a marosvásárhelyi Kultúrpalota Nagytermében kerül sor a harmadik marosvásárhelyi nemzetközi karmesterversenyre, amelyre 137 jelentkező közül 20 országból, három kontinensről – Európa, Észak-Amerika, Ázsia – 40 karmester jutott be, akik a nemzetközi zenei élet szakemberei előtt mérhetik össze tudásukat.

A 2022-ben alapított rendezvény idén fejlődésének új, nemzetközi fejezetéhez érkezik. Az első két versenyt az 1930-ban Barcarozsnyón született, erdélyi származású karmester és zenetudós, Erich Bergel emlékének szentelték, akinek művészetét többek között Herbert von Karajan is nagyra értékelte. A 2026-os verseny új névvel és arculattal indul, tisztelegve Marosvásárhely, a város zenekara és Maros megye gazdag kulturális öröksége előtt. A verseny valamennyi fordulójában a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekara működik közre az alábbi versenyprogram szerint. Szeptember 21–22. között szervezik az első fordulót, 23-án tartják a második fordulót, 24-ére tűzték ki az elődöntőt, míg a főpróba és a döntőhangverseny 25-én lesz.

A szeptember 24-i elődöntő és a szeptember 25-i döntő hangverseny is nyilvános lesz. A két esemény különleges lehetőséget kínál arra, hogy a zenekedvelők közvetlen közelről követhessék a versenyzők művészi egyéniségének és a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarának találkozását. A filharmónia évadjának keretében megrendezett döntőben három karmester lép a zenekar élére. Mindegyikük egy szimfonikus művet és egy operaáriát vezényel, a verseny győztesét pedig a hangversenyt követően hirdeti ki a zsűri.

A repertoár Ludwig van Beethoven, Wolfgang Amadeus Mozart, Gioachino Rossini, Maurice Ravel, Carl Maria von Weber, Antonín Dvořák, Giuseppe Verdi, George Enescu, Robert Schumann, Kodály Zoltán és Claude Debussy műveiből épül fel. A sokszínű program lehetőséget teremt arra, hogy a versenyzők technikai felkészültségük mellett művészi elképzeléseiket és a zenekarral kialakított alkotói kapcsolatukat is megmutassák.

A nemzetközi zsűri elnöke Győriványi Ráth György, nemzetközileg elismert magyar karmester, a Magyar Állami Operaház korábbi főzeneigazgatója. A testület tagjai, tiszteletbeli zsűri prof. Csíky Boldizsár zeneszerző és zenetudós; Adrian Morar, a Kolozsvári Román Nemzeti Opera karmestere; György Levente karmester, operaénekes és a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia igazgatója; Laurenţiu Muntean karmester, az Aradi Állami Filharmónia igazgatója; valamint Franz Schottky német karmester, a Münchner Kammerphilharmonie dacapo vezető karmestere és művészeti igazgatója. *(közlemény)*

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

TETŐKÉSZÍTÉS, szigetelés polisztirénnel, vízszigetelés bitumenes kartonnal, bármilyen típusú javítás, külső-belső festés, ácsmunka, ereszcsatorna, villany-, vízszerelés. Tel. 0753-480-888, Gabriel. (28906-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Kegyelettel és hálával emlékezünk drága édesanyánkra, a marosjárai

BERECZKI KLÁRÁRA

született Székely

halálának 30. évfordulóján.

Az idő elszállhat, de a jóságát, a melegséget, melyet szívünkben hagyott, ma is őrizzük.

Szép emlékét és anyai szeretetét szívükben hálásan őrzik

gyermekei: Ilus, Pityu, Klári, Domi

és az egész szerető család. (-I)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesapa, nagytata, testvér, nagybácsi, rokon és munkatárs, a mezőcsávási születésű

özv. PÁPAI GYULA

a volt IRA gépészmérnöke

2026. szeptember 11-én rövid, súlyos szenvedés után csendesen megpihent.

Temetése szeptember 14-én 15 órakor a marosvásárhelyi református temetőben, a virrasztás vasárnap 19 órától a Melinda Funerar cintermében (Oneşti tér) lesz.

A gyászoló család. (28907-I)

Az olvasás világnapján

Elindult a Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár olvasójátéka

A 32. Marosvásárhelyi Nemzetközi Könyvvásár keretében 13. alkalommal szervezik meg az olvasás népszerűsítését és a kortárs írókkal való személyes találkozást lehetővé tevő olvasójátékot.

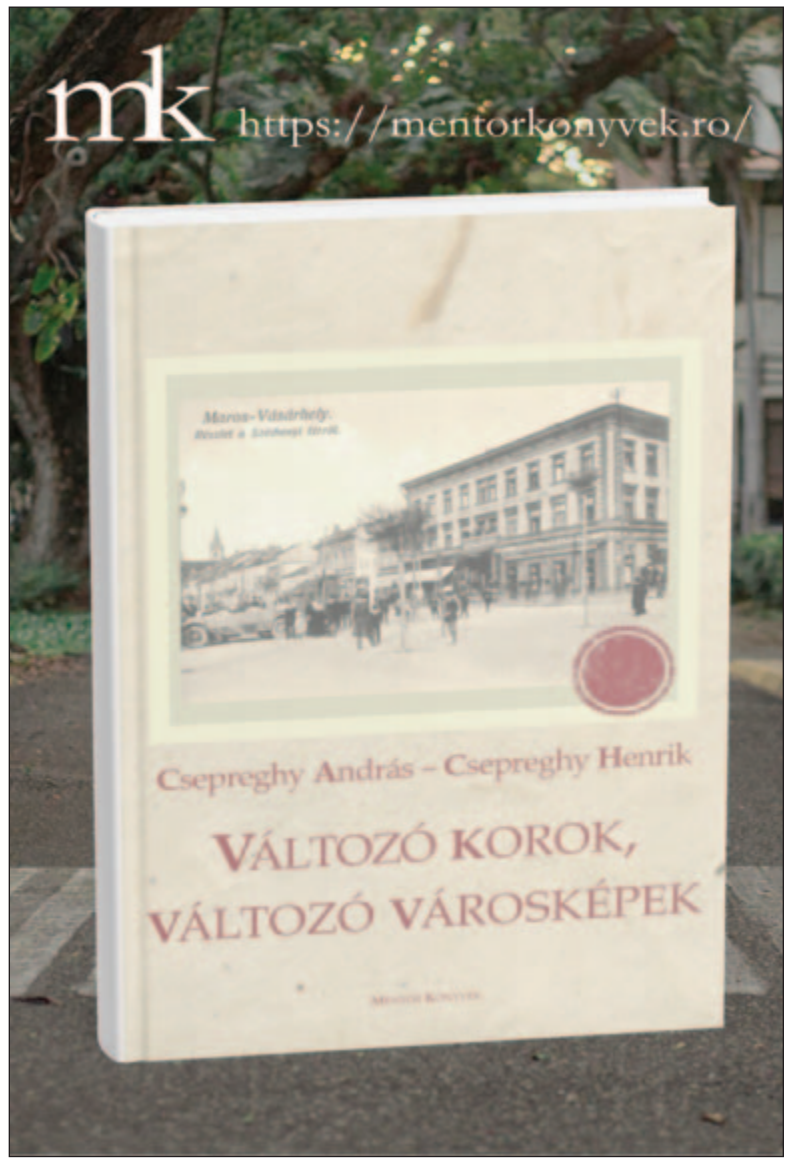
Háromfős csapatok jelentkezését várják négy kategóriában (4. osztályosok, 5–6., 7–8., valamint 9–12. osztályosok), akik elolvassák a korosztályuk számára kijelölt könyvet, majd játékos feladatokat kell megoldaniuk közösen.

Jelentkezési határidő: szeptember 25.

További részletek a következő linken: ***https://konyvvasar.ro/olvasojatek***

RADIO KOKO
ONLINE STREAMING

FONTOS TELEFONSZÁMOK

- Romtelecom-tudakozó
  - információ - 118-932
  - általános - 118-800
- Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112
- Rendőrség - 0265/202-305
- SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110
- Sürgősségi szolgálat:
  - gyermekeknek - 0265/210-177
- Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330
- Prefektúra - 0265/266-801
- Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907
- Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110
- Procardia Egészségügyi Központ - 0265/210-087 - 0770-547-384
- Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351
- Optolens szemsebészet - 0265/263-351
- Dora Optics - 0733-553-976
- Radiológia, echográfia Dr. Jeremiás István - 0265/222- 446
- DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
- Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929
  - vidék - 0265/929
- Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
- Aquaserv:
  - hideg víz-csatorna - 0265/215-702
  - közönségszolgálat - 0265/208-888
  - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
- Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
- Vasútállomás - 0265/236-284
- Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás - 0265/215-119 - 0744-282-710
- Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
  - koporsók, kellékek, - 0745-606-215
  - koszorúk - 0745-606-269
  - halottszállítás - 0758-047-604

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.